

ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้าน บัญชีกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

The Relationships between the Performance for Criteria in Evaluating the Accounting Performance and Enthusiastic to work of Accounting practitioners at Rajabhat Universities in Thailand

ชนาภัก มุลกะกุล¹, สุภัทรร ทวีจันทร์², ลินดา ราเต³, นนทยา อิทธิชินบัญชร⁴

Chanapak Mulkakul¹, Supatsorn Taweechan², Linda Rate³, Nontaya Ittichinbanchorn⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยรวม ได้แก่ ความถูกต้อง ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยรวม ได้แก่ ด้านด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ และด้านการจัดทำรายงานการเงิน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ กับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Graduate Student of Accounting Program, Department of Accounting, Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

^{2,3,4} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (Assistant Professor Dr. , Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University)

ด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผล การปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน ความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงาน ด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This study aimed 1) to study the performance for criteria in evaluating the accounting performance and active to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand, 2) to study enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand, and 3) to study the relationships between the performance for criteria in evaluating the accounting performance and enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand.

The sample used in this study included 108 accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand. The research instrument was a questionnaire. Data analysis employed the techniques of frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and multiple regressions.

The research findings were as follows: 1) Accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand revealed that the performance for criteria in evaluating the accounting performance of the government agencies as a whole; including accuracy, transparency and accountability, were at the highest level 2) Accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand have the enthusiastic about their work in the areas of documentation/ evidence of accounting and financial reporting at a high level 3) The results of the study on the relationships between the performance for criteria in evaluating the accounting performance and enthusiastic to work of accounting practitioners at Rajabhat universities in Thailand showed that performance for criteria in evaluating the accounting performance of the government agencies was positively correlated to work enthusiasm statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Criteria on performance, working enthusiasm, accounting practitioners at Rajabhat universities

บทนำ

จากการดำเนินการตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ GFMS กรมบัญชีกลางได้ติดตามตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานระดับกรมตามเกณฑ์คงค้าง จากระบบ GFMS โดยรวมข้อมูลทางบัญชีจากงบทดลองระดับหน่วยเบิกจ่าย ภายใต้สังกัดของส่วนราชการระดับกรม พบว่า รายงานการเงินของส่วนราชการระดับกรม ยังมีข้อผิดพลาดเคลื่อนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการนำระบบมาใช้อย่างเร่งด่วน และได้มีการปรับเปลี่ยนระบบงานอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับความซับซ้อนของระบบที่มีความยากในการปฏิบัติงานมากขึ้น และบุคลากรยังไม่สามารถปรับตัวทันกับเทคโนโลยีที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว จึงมีข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีของส่วนราชการเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รายงานการเงินของส่วนราชการระดับกรมที่จัดทำขึ้นจากระบบ GFMS เกิดความผิดพลาดสะสมมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และกรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการปรับปรุงข้อผิดพลาดเคลื่อน ในกระดาษทำการ เพื่อแก้ไขข้อมูลในระบบ GFMS ให้ถูกต้องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีของส่วนราชการมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นตัวผลักดันให้ส่วนราชการเร่งตรวจสอบแก้ไขข้อมูลทางบัญชีของตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายงานการเงินของส่วนราชการมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความโปร่งใส (Transparency) และ 3) ความรับผิดชอบ (Accountability) (กรมบัญชีกลาง, 2561, น.1) หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยใช้เกณฑ์การประเมินเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวดเร็ว มีความครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งยังแสดงถึงการตรวจสอบข้อมูลของรายงานทางการเงิน ที่เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางการเงินของส่วนราชการ และยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนราชการ

ความกระตือรือร้นในการทำงาน (Job Enthusiasm) ของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่แสดงออกถึงการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ มุ่งมั่นรับผิดชอบต่องาน และตั้งใจในการทำงาน ตั้งแต่การนำเอกสารทางการเงิน การวิเคราะห์รายการทางบัญชี และนำไปบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันขั้นต้น ผ่านรายการไปยังสมุดรายวันชั้นปลาย จนไปสิ้นสุดกระบวนการสุดท้ายของการจัดทำบัญชีคือ รายงานการเงิน (กรมบัญชีกลาง, 2558, น. 7-71) เป็นลักษณะสำคัญของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีที่ส่วนราชการต้องการ เพราะหากเมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้นในการทำงานแล้ว ย่อมส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การเอาใจใส่และตั้งใจทำงาน (Attentive and

Committed to Work) การทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย (Work on Assignment Immediately) การมีความอดทน (Endurance) การศึกษาหาความรู้ (Acquiring Knowledge) (สุพจน์ หมุยธธา, 2542, น.5) ความกระตือรือร้นในการทำงานกับความสำเร็จมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นย่อมประสบความสำเร็จในการทำงาน ในขณะที่ความสำเร็จในการทำงานก็ย่อมมีผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานด้วย ซึ่งบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น ไม่ใช่มีแค่ความเก่งหรือความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่น มีการใฝ่รู้หรือแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของงานได้ นอกจากนี้ ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ยังเกิดจากการได้ทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่ดี ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการในการที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน หรือความพยายามในการทำงานมากกว่าที่งานนั้นต้องการจริง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จ หรือการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่อุปนิสัยตามที่ผู้บริหารสั่ง หรือรอคอยการกระตุ้นจากเพื่อนร่วมงานให้ทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้น ก็จะนำไปสู่ความสำเร็จของส่วนราชการ และเมื่อส่วนราชการมีความสำเร็จ ก็จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความกระตือรือร้นมากขึ้น สุดท้ายก็จะกลายเป็นวงจรที่ต่อเนื่องกันไป (พสุ เดชะรินทร์, 2548, น.12)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานนโยบายการบัญชีภาครัฐ ทั้งยังจะสะท้อนถึงความสำเร็จขององค์กร ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย กำหนดให้สถาบันเป็นหน่วยตัวอย่าง โดยหน่วยย่อยคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 38 แห่ง แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่าง ตามแนวคิดของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970 (จำเริญ อุ้นแก้ว, 2553, น.8-9) ได้จำนวน 36 แห่ง ตามสัดส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย แห่งละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 36 แห่ง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5.1 เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2561, น.1) ประกอบด้วย

5.1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)

5.1.2 ความโปร่งใส (Transparency)

5.1.3 ความรับผิดชอบ (Accountability)

5.2 ความกระตือรือร้นในการทำงาน (Job Enthusiasm) ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

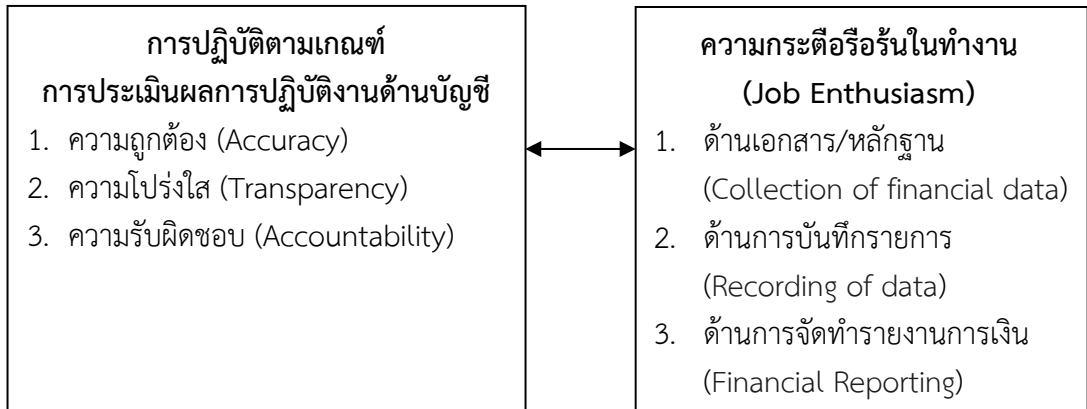
5.2.1 ด้านการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทางการเงิน (Collection of financial data)

5.2.2 ด้านการบันทึกรายการ (Recording of data)

5.2.3 ด้านการจัดทำรายงานการเงิน (Financial Reporting)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย กำหนดให้สถาบันเป็นหน่วยตัวอย่าง โดยหน่วยย่อยคือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 38 แห่ง แต่ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 114 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970 (จำเริญ อุ่นแก้ว, 2553, น. 8-9) ได้จำนวน 36 แห่งตามสัดส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย แต่ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สังกัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความถูกต้อง 2) ความโปร่งใส 3) ความรับผิดชอบ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเอกสาร/หลักฐาน 2) ด้านการบันทึกรายการ 3) ด้านจัดทำรายงานการเงิน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้านความเที่ยงตรง ค่า IOC ค่า เท่ากับ 0.80 จำนวน 2 ข้อ และค่า IOC เท่ากับ 1.00 จำนวน 17 ข้อ ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 0.98 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 19 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บได้ครบร้อยละเปอร์เซ็นต์ โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามชื่อที่อยู่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ตอบกลับไปด้วยพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วันหลังจากได้รับแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี รองลงมา ไม่เกิน 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาสำเร็จการศึกษา สาขาการบัญชี รองลงมาสาขาบริหารธุรกิจ และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 11 ปีขึ้นไป ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความถูกต้อง และด้านความโปร่งใส

3. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน ด้านการบันทึกรายการ ด้านเอกสาร/หลักฐาน

4. การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ผู้ปฏิบัติงานจะต้องคำนึงถึงข้อมูลที่น่ามาประกอบการบันทึกรายการให้มีการแสดงยอดคงเหลือและรายการเคลื่อนไหวของบัญชี จะต้องถูกต้อง สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จากหลักฐานที่น่าเชื่อถือ สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้ โดยจะต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ไม่ปิดบังซ่อนเร้น บิดเบือน หรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลทางบัญชีได้โดยสะดวก ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะต้องมีการจัดส่งงบทดลองประจำปี และรายงานการเงินประจำปีที่ต้องตรงกับข้อมูลรายงานในระบบ GFMS ภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งสามารถตอบข้อซักถามด้านบัญชีการเงินตามข้อสังเกตประกอบการตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีล่าสุดได้ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ โดยใช้เกณฑ์การประเมินเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวดเร็ว มีความครบถ้วนถูกต้อง เชื่อถือได้ ทั้งยังแสดงถึงการตรวจสอบข้อมูลของรายงานทางการเงินที่เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานอื่นที่ใช้ข้อมูลทางการเงินของส่วนราชการ และยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่บรรลุวัตถุประสงค์ของส่วนราชการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพัชริน วิเศษประสิทธิ์ (2552, น. 1-2) พบว่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ประกอบการตัดสินใจทางการบริหารขององค์กร ข้อมูลทางการเงินที่น่าเชื่อถือย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลทุกกลุ่มที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพสูงสุดส่งผลให้บรรลุตามเป้าหมาย สามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีความกระตือรือร้นในการทำงานด้านบัญชี โดยรวมได้แก่ ด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปฏิบัติงาน มีกระบวนการจัดเก็บเอกสารหลักฐาน เป็นหมวดหมู่ มีระบบการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและปลอดภัยต่อการค้นหา การบันทึกรายการจะต้องบันทึกรายการให้เป็นปัจจุบัน โดยบันทึกทันทีที่เกิดเหตุการณ์ทางบัญชี ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีสามารถประมวลผลข้อมูลทางบัญชี ออกเป็นรายงานการเงินให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐแล้วเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด และสามารถเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจสอบต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของ ไสว นามโยธา (2556, น.118) พบว่า พนักงานธนาคารออมสินภาค 9 มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความ

กระตือรือร้นในการทำงานโดยรวม ด้านการเอาใจใส่และตั้งใจในการทำงานมุ่งสู่ความสำเร็จ ด้านการทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ด้านการไม่ชอบผัดวันประกันพรุ่ง ด้านการชอบแข่งขันอย่างแรงกล้า และ ด้านการใฝ่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก พนักงานมีความเอาใจใส่และตั้งใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ทำงานให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาซึ่งความกระตือรือร้นในการทำงานจะมีผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานและความสำเร็จขององค์กรด้วย

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการกับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการ ได้แก่ ความถูกต้อง ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความกระตือรือร้นในการทำงานด้านบัญชี ได้แก่ ด้านเอกสาร/หลักฐาน ด้านการบันทึกรายการ ด้านการจัดทำรายงานการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ความรับผิดชอบต่อด้านการบันทึกรายการ ความรับผิดชอบต่อด้านการเก็บเอกสาร/หลักฐาน และความโปร่งใสกับด้านการบันทึกรายการ เนื่องจากเดิมกรมบัญชีกลางให้ส่วนราชการส่งเพียงแบบรายงานการประเมินการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการไปยังกรมบัญชีกลาง โดยกรมบัญชีกลางจะตรวจสอบผลการประเมินกับการรายงานการเงินในระบบ GFMIS แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ที่ครอบคลุมการปฏิบัติงาน โดยให้ส่วนราชการแสดงการตรวจสอบพร้อมคำชี้แจงผลต่าง(ถ้ามี) พร้อมทั้งแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารภายใน และภายนอก รายงานในระบบ GFMIS รวมถึงเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเอง เพื่อใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับ และเพื่อพิสูจน์การมีตัวตนของรายงานการเงินของส่วนราชการ เช่น งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร รายงานเงินคงเหลือประจำวัน งบเทียบยอดเงินฝากคลัง สรุปลัญญาการยืมเงิน สรุบบำเหน็จหนี้/ใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงิน สรุปรายงานผลการตรวจสอบพัสดุ เป็นต้น ฉะนั้น เอกสาร/หลักฐานถือเป็นเอกสารหลักฐานที่สำคัญที่ใช้ประกอบการบันทึกรายการ เพื่อจัดทำรายงานการเงินของส่วนราชการดังนั้นผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจึงจำเป็นต้องจัดเก็บเอกสารเป็นระบบระเบียบก็จะง่ายต่อการนำไปใช้ หรือการตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อรายงานการเงินของส่วนราชการมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุด คือ ความถูกต้องกับด้านการจัดทำรายงานการเงิน เนื่องจากการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการทางเทคนิคที่เกิดจากปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลให้เกิดความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะให้ความสำคัญในกระบวนการรวบรวมเอกสาร

หลักฐานเพื่อวิเคราะห์ เพราะหากผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีการรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างครบถ้วน และมีการวิเคราะห์รายการเพื่อบันทึกรายการบัญชีได้อย่างถูกต้องแล้ว ย่อมจะส่งผลต่อรายการเงินของส่วนราชการความถูกต้องครบถ้วนตรวจสอบได้ เป็นไปตามมาตรฐานนโยบายบัญชีภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานงานด้านบัญชีส่วนราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2561, น. 1-2) โดยจะส่งผลให้การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินของหน่วยงานมีความถูกต้องครบถ้วน น่าเชื่อถือ ทันเวลา เป็นไปตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มีการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมถึงนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีส่วนราชการด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีด้านการบันทึกรายการ และด้านเอกสาร/หลักฐาน ดังนั้นผู้บริหารควรจะสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีคู่มือและแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เหมาะสมโดยมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความกระตือรือร้นในการทำงานด้านอื่น ๆ เช่น ด้านบัญชีบริหาร ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านระบบงานพัสดุ เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ในเรื่องความมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นข้อมูลด้านบัญชีบริหาร ที่มีการจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เพื่อวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพและการรายงานผลการเพิ่มประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด เพื่อนำการคำนวณต้นทุนไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมด ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทธร ทวีจันทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยการเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไข การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ต่อมาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.ลินดา ราเต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทยา อิทธิชินบัญชร ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอีกสองท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเขียนงานวิจัยและการให้คำปรึกษาด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ที่สุด และขอขอบคุณหัวหน้าฝ่ายบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2558). *คู่มือการบัญชีภาครัฐสำหรับส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ.
- กรมบัญชีกลาง. (2561). *เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปี พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: กองบัญชีภาครัฐ.
- จำเริญ อุณแก้ว. (2553). *สถิติเพื่อการวิจัย*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- พสุ เดชะรินทร์. (2553). *พนักงานที่กระตือรือร้น นำความสำเร็จสู่องค์กรได้อย่างไร*. สืบค้นจาก <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2005q4/article2005dec20p6.htm>
- พัชริน วิเศษประสิทธิ์. (2552). *ผลกระทบของความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพจน์ ภูมิโยธา. (2542). *การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักขายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สังกัดกรมอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไสว นามโยธา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความกระตือรือร้นในการทำงานของพนักงานธนาคารออมสินภาค 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต (กจ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.